

Els prodigiosos comptes del Govern valencià

Zaplana, amb els dos vice-presidents del Consell, al debat sobre el projecte de pressupostos.

Les discrepàncies sobre l'endeutament de la Generalitat Valenciana han centrat el debat dels pressupostos de l'any 2002. El PP considera plenament assumible el deute valencià, el més alt de totes les autonomies en relació amb la renda, i preveu uns pressupostos equilibrats. L'oposició, en canvi, assegura que hi ha un deute explosiu i "artificis comptables" per amagar el dèficit de l'any que ve.

Les previsions que va fer Vicente Rambla, conseller valencià d'Economia, al debat sobre les esmenes a la totalitat al projecte de pressupostos de la Generalitat per a l'any que ve, celebrat dilluns 19 de novembre a les Corts Valencianes, no van deixar lloc a la incertesa. Aquests pressupostos, segons el conseller, no tindran dèficit, i alhora permetran que el País Valencià convergesca amb Europa i que se segueisca creant ocupació. En definitiva, en paraules de Rambla, "l'economia valenciana està preparada per a un creixement sostingut". La traducció en xifres: un creixement econòmic, l'any que ve, d'un 3%, calculat abans de l'11 de setembre i que el Govern valencià no ha rectificat després de l'atemptat de les Torres Bessones. Una actitud que contrasta amb la de la major part de les entitats econòmiques internacionals, que han començat a rebajar les previsions de creixement.

Aquest càlcul no és una simple dada estadística. De l'encert en la previsió del creixement econòmic dependrà que quaden els comptes, enguany més que mai, com a conseqüència del nou model de finançament acordat el mes de juliol passat. Si fins ara el més gros dels ingressos de la Generalitat eren les transferències de l'estat, ara ho és la cistella d'impostos que l'estat ha cedit a les autonomies: un terç de l'IRPF, un 35% de l'IVA, i alguns tributs i impostos especials. Si la recaptació baixa a causa de la previsible davallada econòmica, la Generalitat comptarà amb menys ingressos. La tesi de partida

Vicente Rambla: "L'economia valenciana està preparada per a un creixement sostingut"

RAFA GIL

del PP, però, és que l'economia valenciana seguirà creixent amb fermesa, malgrat l'estancament a Europa pronosticat per tots els experts. L'executiu valencià calcula que amb el nou sistema de finançament i les previsions de creixement, els ingressos augmentaran un 10,4%.

Tots uns altres són els pronòstics del PSPV i EUPV, els dos partits de l'oposició amb representació parlamentària. Cristina Moreno, portaveu d'economia del PSPV a les Corts Valencianes, és contundent: "Són uns pressupostos increïbles i inversemblants que es basen en un escenari macroeconòmic totalment absurd. Qui pot creure seriosament que mantindrem un creixement econòmic del 3% si tenim en compte que el debat actual és si l'economia està en recessió o tan sols en una desaceleració?"

En el rerefons d'aquesta debat hi ha les divergències en la valoració del dèficit previst en els comptes valencians. Per al Govern valencià, finalment, s'assolirà el dèficit zero (un objectiu, tanmateix, ineludible a causa de la llei d'equilibri pressupostari aprovada pel govern de Madrid que obliga totes les autonomies a eliminar el dèficit). El PSPV, en canvi, acusa el govern de Zaplana de dur a terme "artificios comptables" per amagar el dèficit. Una normativa de la Unió Europea permet que els deutes de les empreses públiques de les quals els ingressos propis siguin més de la meitat de tots els seus fons no computen en els comptes de l'administració. CACSA, empresa gestora de la Ciutat de les Arts i de les Ciències, i CIEGSA, encarregada de cons-

truir les escoles públiques, són algunes de les empreses que quedaran excloses dels comptes de la Generalitat Valenciana del 2002. "Quins ingressos, a banda dels públics, pot tenir CIEGSA?", s'interroga Moreno. Joan Antoni Oltra, portaveu d'economia d'EU en les Corts, també considera que la Generalitat està "centrifugant" el deute. "Han fet una maniobra per dotar les empreses amb fons propis, i en algunes no se sap d'on ixen els diners. Fan esforç per amortitzar el deute a l'administració, però l'augmenten a les empreses públiques, a les quals es permet que s'endeuten 87.000 milions de pessetes més", assegura.

Oltra també pensa que aquest debat està viciat d'origen, ja que els projectes de pressupostos del PP cada vegada s'allunyen més dels que després s'executen: "Els pressupostos són irrealistes i fraudulents. Les modificacions són cada vegada majors. Les execucions d'inversions reals són molt reduïdes." Moreno també assegura que la inversió és la gran damnificada en els retalls pressupostaris de la Generalitat, en contraposició als augments continus de les despeses corrents. "L'execució de les inversions previstes en els pressupostos del PP no arriben al 70% de mitjana. Enguany, en nou mesos, hi ha executades el 50% de les inversions. A sanitat, s'han executat enguany el 10% de les inversions previstes", indica.

Un deute rècord. Totes aquestes controvèrsies s'emmarquen en l'escenari de fons del deute públic acumulat de la Ge-

neralitat Valenciana, de 5.945 milions d'euros, un bilió de pessetes, el més alt en relació amb la renda de tot l'estat espanyol segons les últimes dades del Banc d'Espanya. Un deute oficial al qual s'hauria d'afegir també el de les empreses públiques de la Generalitat, en bona part no computat. El PP assegura que el deute de la Generalitat és plenament assumible amb els tipus d'interès actuals i que ha servit per subsanar algunes de les mancances d'inversió del País Valencià, una consideració que no comparteix l'oposició.

El PSPV i Esquerra Unida coincideixen a assenyalar que el deute ha servit per finançar els projectes estrella de l'executiu valencià. "El deute ha augmentat el doble des que el PP governa —diu Oltra— i ha anat destinat a obres faraòniques com Terra Mítica o CACSA. El pressupost de la Ciutat de les Arts i de les Ciències és més alt que el de la majoria de conselleries. Pel que fa a altres inversions, estem molt lluny de tenir cobert el mapa escolar, les necessitats sanitàries o les infraestructures viàries." Moreno també apunta que s'inverteix molt poc en l'educació o en la sanitat: "Precisament, el deute s'ha fet sense realitzar les inversions bàsiques. S'ha utilitzat per finançar els grans projectes de Zaplana, que no són dolents per ells mateixos, però que serveixen tan sols per consolidar un model econòmic basat en el turisme."

Al marge de les valoracions sobre les obres realitzades, hi ha un altre debat, el del moment triat per endeutar-se, "el més ric de tota la nostra història" segons Moreno. "La Generalitat ha fet el contrari del que es recomana —apunta Aurelio Martínez, catedràtic d'Economia Aplicada de la Universitat de València—. En lloc de tractar de compensar el cicle econòmic, l'ha accentuat amb un comportament procíclic. Si ja hem esgotat la nostra capacitat d'endeutament quan l'economia no ho necessitava, què farem en la pròxima crisi? Com pal·liarem la caiguda de l'activitat?"

Una altra possibilitat seria que el País Valencià no patira la crisi mundial que s'acosta, un fenomen certament insòlit.

Miquel Calvet